

22

עין משפט
גר מצוה

יא א ב מ"י פ"ח מהל'
 מלוא וזוהו ה' ט סמג
 עשין לר טושיע ח"ת פ"י
 קוד סעף ג:
יב ג ד מ"י פ"ח מהל' י
 טושיע עס פ"י קו
 סעף ו:
יג ד ה טושיע אה"ע פ"י
 קה סעף ז:

תוספות רי"ד

[illegible]

כך מוֹעֲטִין וְנִתְרָבוּ זָכוּ בְּהֵן יוֹרְשֵׁין.
וְכֵן פ' ר"ח ואע"ג דברים מי שמ
מועטין דבנות יונו והבנים יפלו
מועטין ונמזרו בני מרזבין ונמעטין
ורשו והבנות יונו ולא אמרין
מועטין ונמזרו כבר זכו בן הבנות
כדאמר הכא דזכו בני כחובה
הקטנה לחלוק בשוה היינו משום
דבכל דוכתא אמרין טפי דבר נחלה
לדאורייתא ועוד מפרש רבי כס
שמרזבין ונמעטין זכו בן יורשין
פ' בני כחובה גדולה כך מועטין
ונמזרו זכו בן יורשין בני כחובה
גדולה ואע"ג דאוליין הכא נמז
רקנחא דרבנן טפי היינו משום
דאע"ג דאוליין נמזרקנחא דרבנן
הכא לא מיעקר נחלה לדאורייתא אבל
ההיא אי אולת נמזרקנחא דרבנן
מיעקר לגמרי נחלה לדאורייתא ולא
ירשו הבנים כלל. מ"ר:

מִי פִּדְיָא אִית לִיה אֲלֵמָא יְהִיב אֲלֵמָא קָא שְׂקִיָּא.
מִמָּחֳק רַבִּינִי לִוְמֵר דְּהָא דִּמְסָקִין
יִשְׁמַחְמַבֵּל (שׁו"ק קי': 108) הִנֵּחַל לַמִּדָּה
לִי אֵית לִיה וְלִיה לִי לְהוּקָא לִי מִנִּי
לְסָלְקִין חֻזִּי אֲלֵא לַמִּדָּה מִנִּי לְסָלְקִין
וְלִי הֵיט פִּלְתֻּנְתָּא דְרַמְי בֶּר חֲמֵא
וְרַבָּא דְהִכָּא רַמִּי בֶּר חֲמֵא ס"ל לִי
לְסָלְקִין לְסָלְקִין לְהוּקָא וְרַבָּא סָבֵר מִנִּי
לְסָלְקִין מִיחֵל לְרַמִּי בֶּר חֲמֵא חִיחֵא אֲבָל
לְרַבָּא מִנָּה לֵן דְּלִמָּא הָא דְהוּא הִכָּא
מִנִּי לְסָלְקִין מִשּׁוּם שְׁלָא הִיך רִוּהָ לִיקָא
הִסְפִּידָא אֲלֵא לִי מִלֵּא וְהוּלָקָא רִוּהָ
לִמָּת אֲלֵמָא וְבִקְרִי מִיקְלֵן אֲבָל הִיקָא
דְּרִוּהָ הִנְעֵל חֻב לִיקָא הִקְרַע בְּחֹטֵם
דְּמִישׁ שְׂרִוּהָ הוּקָא לְסָלְקִין מִנִּי לִמִּימֵר
דְּמִדּוּרָה רַבָּא דְלֵא מִי לְסָלְקִין וְי"ל דְּמִ"מ
כֹּל שְׁעָא לִסְקָטֵן שִׁישׁוּם לִי הִקְרַע
כְּפִלֵּים עַל חֻזִּי:

והלכתא בחשש מאה. דלא
 חשבינן כמו שכתב:
ליתבנה ליתבנה דאיתיה בטובת
 הנהא. מכלן נראה לר"ם
 דהא דלמך "א"י נוחלין ובפ"ק דב"מ
 דף ע"ו. וס"ל שאירש מאנא מכו
 ק"ל לא אמר כה"מ כשאמר מכו
 שאירש מאנא סתם אבל א"ל אמר
 שיהי' זו שאירש קנה ואפי' למ"ד אין
 אירש מקנה דבר שלא בא לעולם דא
 נאזו הכי איהך מכו כל עיקר כחובת
 אמו דהיינו מה שאירש מיקרא לנפון
 לשפוט ש"ס"י רש"י שיהיה אמו נשואה
 לבעל ולכן קאמר בטובת בעל א
 מתשמע שמה תמות איהי' צעל או
 אפי' אמו צעלה ביהי' שמה אמו
 הינ' ביהי' ואין ללוקח זה כלום

פי' בקונטרס וחולקין בשוה
ת (ב"צ דף קלט: ושם) גבי נכסים
על הפתחים אמרינן דבין
דד הבנים על העלייה והבנים

זכו בהן יורשין כך כ'
יורשין (סימן אלף ונא)
זקף שדותיו בדברים
ההוון מסק ביה אלפא
זבינהו דהא בחמש מ'
אתא בעל חוב מרפ'
קמריף לאידך שקל אל'
א"ל אי שויא לך אלפא
אלפא זוי ואיסתלק מס'
היינו מתנ' אם אמרו
על נכסי אבינו יפה ו'
התם אית להו פסידא
פסידא אלפא הייב

בכמה כתיבין רבינא
אמר בחמש מאה
הוא גברא דהוו מסק
תרי קמיני דארעא
בחמשין אתא בעל
הדר ואלא קמריף לא
לגביה וזי א' ויזא
שקול ק' וזי וויסתל
היינו מתנ' אם אמרו
דמי התם אית להו פ
פסידא אית ליה מאה
בכמה כתיבין רבינא
אמר בחמשין והלכ
גברא דהוו מסקי
קמינא דארעא דהוה¹⁶
בעל חוב וקמריף ליה
חמשין וזי הדר קמריף
אמר להו¹⁷ מצוה על
אביהו הני קמאי מצ
טרף ברין קמריף וזי
הני חמשין וזי דמי
ליה הני חמשין וזי
סוקי סלקוהי "ההוא
דאמיא בטובת התא
ומערערא לא מפציג
ולא איערערא ואתא
רמי בר חמא למימר
א"ל רבא גהי דאחריו
אחריות דידיה מי לא
ראובן שמכר שדה ל
ואתא שמעון ומכר

כבר היו מקה קיים דלון סכרה
שגביל אפרס קי"ל דלון אדם
אחר שפרס קי"ל און קרואה
אזמא דסרה שייך אביו לאמו
וכל זמן שלא עמדה בדין אס
שחזרנו וילס אס דה וס עמודה
אס ומסוס דלס אס אס אס
ד מוסוף לא מוכר אלא דגב
וסס בן שמר נוסס אביו בחר
עמר אס כלל אלא הס דלס בן
בן באחריו חספי עליו בשר
שביך אביו נבך בן וס אס

הכא מאי פסידא אית ליה ק' יהיב ק'
י סבר כרמב"ח ואב"י כרבא: כ' רבינו
א' להוסיף הב"ח עד כדי חובו יתר אין
נזני שבים שבים טעמא (דארעא) דהוה

זכו צפן. יורשי כתובה הקטן
לא היה צהו מותר: מסקי
אי שויל לך. ההיא חדא לקב
מתרוויחו: היינו מסני' ממ

[illegible]

וכל זמן שלא עומדה דין אף
שהרי יורש הוא וכל הנכס
שתחתנענו ועל שדה זו שו
הולקם ומאוס לדלי הארץ
ותפסד מעותיך חלה ממכר
מי שיערפה מידך אפי' בדי
בעלים הראשונים; באחריו

דמועת ולפי לשון ראשון נמי
לאזני ומת בנו מוציא מיד הלקוח
שדה זו שארש מאחל איירי שב
בר' מקשינן אמאי נקט באמר
אפי' שלא בבחייתו ואי ראו

שקנה ממנו שלא באחריות ובאו הנכס אם אני עומד וכמו שאם היתה מערער וא"ל רבא נהי דאחריות וכו' פ"י מסתמך המכר מפני שכיון

גה לחלוק הכל בשוה הואיל ובשעת מיתה
בית. נושים בו: שקל. לוקח אלפא וזו:
ולה בחוב שלך ותניח לי את זו: ואיסחלק.
ומני' מנינו למיגמר האי דינא דלא מני

ענין ליה האי לוקח הרי שהיה מעלה
על דמיה: **אין פסידה**. לבני
כחובה הקטנה בהעלותן של אלו:
ועירפא כנסה כסבין. הרי לוקח זה
מכרה בכמה באלף וזו לפלוט מחובו
וחרר לב"ד לכתוב לו שטר טירפא
על זה ומכרה לו בחסריות והרי
טרפיה ממנו בדמי אלף וזה שהיה
מחויב בכמה בחבון היה טירפא
באלפא כשיעור החבון היה מאה
שהרי כך קנאה ממנו: **קטני דארעא**.
שדות קטנות: **מזה על היחומים**
לפרוע חוב אבינן. משום כבוד
אבינן בלא שאין לבית דין ג'טולס
על כך דלאו מאות עשה מפורשת
היא כקוהו וכלבנו אלא מזה בעמלם
דרבנן: **דיין קא ערל אמרי**. שגכסי
היה ערל ופטרדינו לו: **דלא אמרי** זה

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת הַקּוֹל וְיִשְׁלַח אֶת יָדוֹ וְיִפְּסֶה אֶת הַיָּם מִפְּנֵי הָאִשָּׁה
 כַּשֶּׁר מִכַּר וְלֹא כַּפְרִיעַת הַחֹבֶב:
דְּבָרָה לְתַבְּחָתָה דְּלִימִיָּה. שְׂהִיָּה
 נְשׂוּאָה לְאָחִיר וּמִכַּר מִבְּחִיבָה בְּחַי
 בְּעַלָּה: **בְּטוֹבָה הַנָּה.** בְּדָר מוֹעֵד
 מִפְּנֵי שֶׁהוּא סָפֵק שֶׁמֶּה תִּמּוֹת וַיִּרְשָׁנָה
 בְּעַלָּה אִי אֶחָד יִמּוֹת בְּעַלָּה בְּחַיָּה
 שֶׁמֶה יִמּוֹת הֵבֵן בְּחַיָּה וְלֹא תִבָּא
 הַזִּכּוּת לִידֵי וְאִין לְלוֹקָת בַּה כְּלוֹם
 דְּלֵא הִיָּה זֶה שְׁלוֹחוֹ: **אִלֵּי אִי אִשָּׁא**
אִישָׁא וְקָא מַעֲרַעְרָא לֹא מַפְזִינָא לָךְ.
 וְהַמְעוֹת לֹא אֲחִיר לָךְ דְּשֵׁלָא בְּנַחֲרֵיָה
 אִנִּי מוֹכֵר: לָךְ **אִשָּׁא אִישׁוֹ וְקָא**
מַעֲרַעַר. לומר אִנִּי תַחַת אִמִּי עוֹמֵד
 וְאֶעֱלֵנוּ וְאִף הַמְעוֹת לֹא אֲחִיר דְּשֵׁלָא
 בְּנַחֲרֵיָה סְבִירָת וְקִבְּלָתָּ: **אֲמַרְוּ**
דְּנִשְׁטִי. אִם יֵבֶה אִישׁ וַיַּעֲרַב דִּין
 הוּא שִׁיחִיר לוֹ מַעֲוִיתוֹ וְהִי נָמִי
 מַחֲרָה בְּמִכְרִית הַקִּרְקַע דְּלִין אִדָּם
 מִנְקָה דְּבַר שֵׁלָא וְזֶה בִּי דְּנַחְיָי (בִּימֵי
 דְּק' טו.) מַה שֶּׁאִשְׁרָם מֵאַחַד מִכָּר לָךְ
 לֹא אֲמַר כְּלוֹם. וְהֵאֵל לָךְ דְּמִיָּא לְנַחַל
 שְׂדֵה וּמִכְרָה וְחֹזֵר וְלִקְחָה מִבְּעִלִּים
 הָרִאשׁוֹנִים דְּקִי"ל בַּה (שֶׁס טו:) מַה
 מִכַּר רִאשׁוֹן לְשֵׁי זֶה וְזֹאת שֶׁמֶה
 לִידֵי דִּהֵאם לְקַחָה דְּקָא דְּטַרַח
 אֲנַחְרָה וְחִנְיָה בִּי הִכִּי לְדִיקוֹם
 בְּהִימּוֹנוּתָה עִם לּוֹקָח אֶחָל נִפְלֵה לוֹ
 בִּירוּשָׁה אֲחֵרִין הָאִם יִירוּשָׁה מִמִּילָא
 הוּא וְלֹא טַרַח לְמִיקָם בְּהִימּוֹנוּתָה
 וְחֹזֵר בְּמִכְרָתוֹ וּמִחִיר הַמַּעֲוִית. לִשְׁוֹן
 אֲחֵר דְּבָרָה לְתַבְּחָתָה דְּלִימִיָּה בְּטוֹבָה
 הַנָּה שֶׁהִיא שִׁיחֵד אִישׁוֹ לֹא אִמּוֹ
 לְתַבְּחָתָה אִם וְנִפְלֵה נִכְסֵיָה לְפָנֵי אִי

המכר זה המכר קיים ואינו יכול לחזור
עליו אלא שחייב לתת כתובה לאמו
העבודה מוטל והיא יכולה לעורר
היא אחת מהן ועומדת על מפלגת
אלא בדבר מועט: **שלא באחריות**. כל
כן לא אחרי כך המעות: **ומכרה לראובן**.
ש. של מי שיורפנה דין מפנה לו:
ואת

זקפו
סיסים ליד האם שנחלמנה ולא ערערה ומתה ובא הבן וז
הו"ה מפסיד מעותך גם עתה (יפירים) (תפסידים) בערע
מא כסמכר לו עיד כן מכר לו שהוא לא יערע ונכשיו
שטכר כחובת אמי לא היתה שלו אבל ברומים חיב לו

מסורת הש"ס

(א) וַיִּשְׁעוּ לָהֶם (ב) וַיִּכְרֹם
(ג) וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ חֹסֶם עַל
זֶה עַיִן לַעֲלֹל פֶּה, דִּי
פִּרְעֻתָא, (ד) וַיִּלְכֹּד מִן
מִכְרָה מִן, רִשְׁמִילָה, (ה) וַיִּשְׁ
חֹסֶם, כִּי־קָת, דִּי
וַיִּשְׁחֹסֶם, (ו) וַיִּכְרֹם
לְאַחֲזִין טוֹ: יוֹמָר מִקְדָּם
כִּי־קָת, וַיִּשְׁחֹסֶם דִּי
הִיחָה וַיִּשְׁחֹסֶם מִן
מִכְרָה, (ז) וַיִּלְכֹּד מִן
דִּי־קָת, וַיִּשְׁחֹסֶם
כִּי־קָת, וַיִּשְׁחֹסֶם
כִּי־קָת, וַיִּשְׁחֹסֶם

תוספות רי"ד (המשך)

[illegible]

מערער לומר אני במקום
י וסבר רמב"ח למיטת הכי
מערער נהי שיכולת לבטל
ד' לו: